

Національний університет
фізичного виховання і спорту України

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

XVIII Міжнародної студентської
наукової конференції
«Спорт та сучасне суспільство»

Київ 2025

УДК: 796:316.3(063)

Спорт та сучасне суспільство: Збірник тез доповідей XVIII Міжнародної студентської наукової конференції, 28 березня 2025 року [Електронний ресурс]. – К., 2025. – 96 с.

У збірнику представлені тези з питань: актуальні проблем підготовки спортсменів, соціальні, правові та організаційно-управлінські аспекти розвитку сучасного спорту, новітні тренди оздоровчо-рекреаційної рухової активності та фізичного виховання різних груп населення..

Матеріали збірника представляють теоретичний і практичний інтерес для докторантів, аспірантів, здобувачів ступенів бакалавра та магістра, тренерів, спортсменів, викладачів, науково-педагогічних працівників, студентів.

Редакційна колегія:

Байрачний О. В., канд. фіз.виховання і спорту, доц.
Безмилов М. М., д-р. фіз.виховання і спорту, доц.
Бобровник В. І., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.
Борисова О. В., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.
Булгакова Т. М., канд. пед. наук, доц.
Гончаренко Є. В., канд. фіз.виховання і спорту, доц.
Гринь О. Р., канд. пед. наук, проф.
Дудорова Л. Ю., д-р. пед. наук, проф.
Кропивницька Т. А., канд. фіз.виховання і спорту, доц.
Маринич В.Л., канд. фіз.виховання і спорту, доц.
Пальчук М. Б., канд. фіз.виховання і спорту, доц.
Петренко Г. В., канд. пед. наук, доц.
Приймак М.М., канд. фіз.виховання і спорту, доц.
Прокопенко А. О., д-р. філософ. ФКС
Русанова О. М., д-р. фіз.виховання і спорту, доц.
Салямін Ю. М., канд. пед. наук, доц.
Сергієнко К. М., канд. фіз.виховання і спорту, доц.
Усиченко В. В., канд. фіз.виховання і спорту, доц.
Футорний С. М., канд. мед. наук, д-р. фіз.виховання і спорту, проф.
Шутова С. Є., канд. фіз.виховання і спорту, доц.
Яковенко О.О., канд. фіз.виховання і спорту, доц.

Тези пройшли перевірку з використанням сервісу пошуку плагіату StrikePlagiarism.

Рекомендовано Вченою радою Національного університету фізичного виховання і спорту України, протокол № 13 від 24.04.2025 р.

ЗМІСТ**РОЗДІЛІ****АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ**

- БЛОНДИК М., БАЛАН Б. ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА ЯК КРИТЕРІЙ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОНАННЯ ТАКТИКО-ТЕХНІЧНИХ ДІЙ ФУТБОЛІСТІВ В ПЕРІОД ПЕРЕХОДУ ДО ПРОФЕСІЙНИХ КОМАНД 8**
- ВНАРОВСЬКИЙ В., ШИРОКОСТУП В. НОВІТНІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ У БАЛАНСІ МІЖ НАВАНТАЖЕННЯМ І ВІДНОВЛЕННЯМ 10**
- ГОЛУБ М., ШУТОВА С., КОПИЛ О. ОСОБЛИВОСТІ САМООЦІНКИ БАСКЕТБОЛІСТІВ В ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКОМУ СПОРТІ 12**
- ДАДІВЕРЕН Є., БАБЕНКО Д. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФУТБОЛЬНОМУ ТРЕНУВАННІ 14**
- КУШНЕРЧУК С., ПРОКОПЕНКО А., КОНСТАНТИНОВСЬКА Н. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ДО ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ТЕНІСІСТІВ ГРУП СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ПІДГОТОВКИ 16**
- МАРШИНА Р., МАКСИМОВА Ю. ВДОСКОНАЛЕННЯ КООРДИНАЦІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ГІМНАСТОК ВІКОМ 8-9 РОКІВ 18**
- МЕЩЕРІНА Д., СМІРНОВА З. ФІЗИЧНІ ЯКОСТІ СПОРТСМЕНІВ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ В ЛИЖНИХ ГОНКАХ НА ЕТАПІ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ БАЗОВОЇ ПІДГОТОВКИ 20**
- МИХАЙЛЮК Д., МИТЬКО А., НАГОРНА В. АНАЛІЗ ТЕХНІКО-ТАКТИЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ ГРАВЦІВ ВОЛЕЙБОЛЬНОЇ КОМАНДИ 22**
- НАПОЛЬСЬКИЙ В., КОНОВАЛ Ю. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ У ВЕЛОСИПЕДНОМУ СПОРТІ НА ТРЕКУ 24**
- НЕДІЛЯ Д, ПУНДА К., ШУТОВА С. АНАЛІЗ РІВНЯ ТЕХНІКО-ТАКТИЧНОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ БАСКЕТБОЛІСТІВ 25**
- ПЛЯМКА В., ХУРТИК Д. ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ 14-15 РОКІВ В ГІРСЬКОЛИЖНОМУ СПОРТІ 27**
- САВЧЕНКО Д., СЕРЕБРЯКОВ О. СУЧАСНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ РУХЛИВИХ ІГОР ПІД ЧАС ТРЕНУВАНЬ РЕГБІСТІВ У ДЮСШ 29**

СЕКЕРІН Я., ПРОКОПЕНКО А., ТКАЧЕНКО М. ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ГОТОВНОСТІ БАСКЕТБОЛІСТІВ ДО ЗМАГАНЬ	30
СТЕПОВА Д., ЛОЗИНСЬКИЙ С. ДОПІНГ ЯК АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА У ПІДГОТОВЦІ СПОРТСМЕНІВ	32
ФЕДОРОВ М., КУЧМЕНКО В., МИТЬКО А., НАГОРНА В. АНАЛІЗ ЗВ'ЯЗКІВ МІЖ ЕФЕКТИВНІСТЮ ПОДАЧ ТА ПРИЙОМІВ М'ЯЧА У ВОЛЕЙБОЛІСТІВ КОМАНДИ ВИЩОЇ ЛІГИ	33
ХОМЕНКО Д., ДЕЙНЕКО І. ТРЕНАЖЕРИ ТА ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ В НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ФУТБОЛІСТІВ	35
ЧЕКМАН А., МАСЛОВА О., КОЛОМІЄЦЬ Т., ГОПЕЙ А. ДОСЛІДЖЕННЯ ЗНАЧЕННЯ СНУ У ПРАКТИЦІ СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	37
ЧЕНЬ ПЕЙЦЗЕ, ПЕТРЕНКО Г. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ БАДМІНТОНІСТІВ: ДОСВІД КИТАЮ	39
ШАБЛІНСЬКИЙ Д., ШУТОВА С., КОПИЛ О. ПЛАНУВАННЯ ІГРОВОГО ЧАСУ НА ОСНОВІ ТЕХНІКО-ТАКТИЧНОЇ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ БАСКЕТБОЛІСТІВ	41

РОЗДІЛ II

СОЦІАЛЬНІ, ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СПОРТУ

PRIMUS L., TORVUND N., SANDMAN M., SIRANCHUK D., NAGORNA V. FEATURES OF COMBINING A SPORTS CAREER AND UNIVERSITY STUDIES: A CASE STUDY OF PROFESSIONAL POOL PLAYERS	44
БУРБА А. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ СПОРТУ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	45
ВОЛОХА К., БАБЕНКО Д. РОЗВИТОК КІБЕРСПОРТУ В УКРАЇНІ	47
ГАРАЩЕНКО І., МАКАРЕНКО О. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ РОЗВИТКУ БАСКЕТБОЛУ У ФРАНЦІЇ ТА В УКРАЇНІ	49
КАРАСЬ В., ШИТІКОВА Є. МІСЦЕ СПОРТУ ДРОНІВ У СУЧАСНІЙ ІНДУСТРІЇ СПОРТУ	51
КРУПКО І., РОЖКОВА Т. ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФОРМЕЙШН В УКРАЇНІ	53

ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ГОТОВНОСТІ БАСКЕТБОЛІСТІВ ДО ЗМАГАНЬ

Секерін Я., Прокопенко А., Ткаченко М.

Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ, Україна

Вступ. Змагальна діяльність баскетболістів – це складний багатокомпонентний процес, який включає виконання ігрових дій в умовах дефіциту часу та під впливом фізичних і психологічних навантажень [3]. Одним із ключових аспектів успішної змагальної діяльності є психологічна готовність баскетболістів. Вона визначає здатність спортсмена керувати своїми емоціями, справлятися зі стресом, підтримувати концентрацію уваги та швидко реагувати на зміни ситуації на полі. Недостатній рівень психологічної підготовки може призвести до зниження ефективності гри, виникнення страху невдачі, невпевненості у власних силах та помилок у критичних моментах [3, 4].

Незважаючи на значну кількість досліджень [2-4], питання психологічної готовності баскетболістів залишається актуальним, оскільки сучасний спорт висуває все вищі вимоги до ментальної стійкості гравців.

Мета дослідження – виявити ключові психологічні чинники, що впливають на готовність юних баскетболістів до змагальної діяльності в умовах психолого-педагогічного супроводу.

Методи дослідження – аналіз та узагальнення науково-методичної літератури, анкетування та тестування (тест «Мотивація досягнення успіху та уникнення невдач» (А. Реан); тест «Самооцінка рівня тривожності спортсмена» (Ч. Спілбергер, адаптація Ю. Ханіна); методика вивчення вольової організації особистості (А. Хохлов); методика «Таблиці Шульте»; анкета «Оцінка командної взаємодії» (Р. Лайкерта)), методи математичної статистики.

Результати дослідження. Аналіз та узагальнення науково-методичної літератури [1-3] показав, що до основних складових психологічної готовності баскетболістів належать: мотиваційна готовність – наявність чіткої цілі, внутрішньої мотивації та прагнення до перемоги; емоційна стійкість – здатність контролювати стрес, мінімізувати вплив негативних емоцій під час гри; концентрація уваги – вміння зосереджуватися на грі, швидко адаптуватися до змін у тактичній побудові; самоконтроль та вольові якості – дисциплінованість, здатність до мобілізації ресурсів у вирішальні моменти гри; командна взаємодія – комунікативні навички, розуміння тактики та вміння працювати в колективі.

Результати аналізу проведеного анкетування серед 20 баскетболістів віком 17–18 років на базі Конопотської ДЮСШ, Сумської області дозволили виявити основні психологічні фактори, що впливають на ефективність гри, а також визначити рівень психологічної готовності спортсменів, що представлено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Результати анкетування та тестування баскетболістів 17-18 років (n = 20)

Методика	Результати (%)	Висновки
Тест мотивації досягнення успіху (А. Реан)	Висока – 65% Середня – 25% Низька – 10%	Висока мотивація корелює з успішністю у грі, низька – зі страхом помилок
Тест тривожності (Ч. Спілбергер – Ю. Ханін)	Низька – 40% Середня – 35% Висока – 25%	Висока тривожність знижує ефективність у відповідальних матчах та у критичних моментах матчу
Діагностика вольових якостей (А. Хохлов)	Високі – 55% Середні – 30% Низькі – 15%	Сильні вольові якості сприяють стабільності у грі. Недостатній рівень витримки та самоконтролю може призводити до швидкого виснаження та втрати концентрації
Методика «Таблиці Шульте»	Висока – 50% Середня – 35% Низька – 15%	Висока концентрація пов'язана зі швидкістю реакції на зміну ігрової ситуації, низька – з більшою кількістю помилок

Анкета командної взаємодії (Р. Лайкерт)	Високий – 60% Середній – 30% Низький – 10%	Командна згуртованість є вирішальним фактором у досягненні успіху. Команди, що демонструють згуртованість та ефективну комунікацію, мають вищі шанси на перемогу.
---	--	---

Обговорення. Проблематика психологічної підготовки спортсменів привертала увагу багатьох дослідників. У своїх роботах Платонов В. М. [2] аналізував систему багаторічної підготовки спортсменів, зокрема психологічні аспекти стресостійкості та емоційної регуляції. Круцевич Т. Ю. [1] аналізувала теоретико-методологічні основи підготовки спортсменів, зокрема психологічну складову. Weinberg R. та Gould D. [4] розглядали фундаментальні принципи спортивної психології та методи покращення психологічної підготовки.

Результати проведеного дослідження підтверджують, що психологічна готовність відіграє ключову роль у змагальній діяльності баскетболістів. Недостатній рівень психологічної підготовки може призвести до зниження ефективності гри, невпевненості у власних силах та помилок у критичних ситуаціях. Особливо важливими є методики розвитку стресостійкості, уваги та командної взаємодії, які мають бути інтегровані у тренувальний процес.

Висновки. Психологічна готовність є комплексним фактором, що впливає на успішність баскетболістів у змагальній діяльності. Основними складовими готовності є мотивація, емоційна стійкість, концентрація уваги, вольові якості та командна взаємодія. Впровадження спеціальних тренінгів із психологічної підготовки позитивно впливає на результати гри. Тренери повинні інтегрувати психологічні методики у тренувальний процес для підвищення ефективності спортсменів.

Список використаних джерел.

1. Круцевич Т. Ю. Теорія і методика фізичного виховання : навчальний посібник. Київ : Олімпійська література, 2017. С. 112-130.
2. Платонов В. М. Сучасна система спортивного тренування. Київ: Перша друкарня, 2021. 672 с.
3. Шутова С. Є., Ткаченко М. І., Шаблінський Д. Ю. Психологічні вимоги щодо ефективної змагальної діяльності кваліфікованих спортсменів у баскетболі. *Тринадцяті Сіверянські соціально-психологічні читання*: мат. Міжнар. наук. онлайн-конф., м. Чернігів, 25 лист. 2022 р. НУЧК імені Т. Г. Шевченка. Чернігів. 2023. Т. 1. С. 166-171. URL: <https://drive.google.com/file/d/1wwuE4YGOuiioE3kCLiMPGz2wbl9SQqJ/view>
4. Weinberg R., Gould D. Foundations of Sport and Exercise Psychology. Human Kinetics, 2021. P. 245-260.